

Szerkesztőség:

PLEBÁNIA-HIVATAL,

hová a lap szellemi részét
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a felszólamlások kü-
lendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva egész évre 4 frt, fél-
évre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám 8 kr.

Felelős szerkesztő:

VIZ ZOLTÁN

Kiadótulajdonos:

SZERDAHELYI JÁNOS

Hirdetmények:

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a
kiadóhivatalhoz küldendők. Nyílttér sora 50 kr.

Közgyűlés előtt.

Volt alkalmunk már igénytelen lapunk hasábjain többszörösen is kifejtetni a közügyek vezetése iránti nézetünket. Elmondottuk, hogy a közérdek nem lehet egyesek kiváltsága, hanem a község lakosainak egyeteméé s a mellett mindenkinek meg kell adni a teret, hogy kifejezhesse nézetét. Sőt részünkről igen szükségesnek tartjuk, hogy a községi ügyek minél nyilvánosabban tárgyalassanak, azokba az érdekelt polgárság minél nagyobb körben bevonassék, egyrészt azért, mert ez megadja a minden ily természetű üggyhez szükséges kontrollt. Távol van tőlünk a legkisebb gyanúsítás is azok tisztelt személye iránt, akik a község vezetését képezik, de már benne van az emberi természet gyarlóságában, hogy olykor a saját érdektől annyira nem tudja magát elkülöníteni, hogy tulajdonkép akkor is első és főmotivumúl az szolgál, midőn tisztán csak a „köz“-nek javáról van szó; lehet, hogy teljesen öntudatlanul történik ez nála, anélkül, hogy ő maga is észrevenné a gondolkozását befolyásoló autosuggestiót. Azért szükséges tehát, hogy minél többen olyanok

is foglalkozzanak a közügyekkel, akik abszolúte azokkal semmi anyagi vonatkozásban nem állanak, hanem mint egy bizonyos érdekkörön teljesen kívül álló egyéniségek, egyedül a közérdeket tekintsek és tisztán lássák az igazságot, a valódi közjót. Másrészt óhajtható a közügyek széles körű megbeszélése azért is, mert a közmondás szerint több szem többet lát. Minél több oldalról világittatik meg valamely ügy, minél tisztább képet nyernek arról a kevésbé tájékozottak is, annál inkább remélhető, hogy tökéletes lesz a határozat, mely épen ezen, a tárgyról nyert egyéni információkon alapúl.

A mondottakból kifolyólag azért első sorban is kívánatos, hogy — a mint ez alkalommal történt is — az előjáróság elég korán értesítse a közgyűlés idejéről az érdekelteket, másodsor pedig a meghívó tárgysorozata egészen világosan fejezze ki a megvitandó ügyet, úgy hogy mindenki minden kétséget kizárólag kellőleg tájékozva legyen a dolgról s minden meglepetésnek előre utja vágassék ez által.

Ezek után már áttérhetünk a f. hó 29-én tartandó képviselőtestületi gyűlés programjára.

A Richter-féle beltelekről az utcza ki-
szélesítése, illetőleg kiegyenesítése végett tör-
tént vásárlást megnyugvással lehet tudomá-
sul venni, mert ezzel egy régen érzett sza-
bálytalanságot tüntetett el a város területé-
nek legkivalóbb részében. E tekintetben di-
cséret illeti meg az intéző közegeket.

A fogyasztási adó tudvalevőleg a jövő
jan. 1-től új kezelési módot igényel, ameny-
nyiben a jelzett időponttól kezdve annak
több ága állami kezelés alá kerül s a köz-
séget csupán a bor és sör-fogyasztás bér-
letének kezelése fogja megilletni. Amint érte-
sülünk, tervezve van egy könyvelő és egy
ügynök alkalmazása 500—500 frt évi fize-
téssel, a kik az adóügyi jegyző felügyelete
alatt teljesítenék feladatukat. Tekintettel a
közönség érdekeire, hogy t. i. e nemü ügyeik
minél gyorsabb elintézést nyerjenek, emez
intézkedés is helyeselhető.

Ez után a gyalogjárdák készíttetése fe-
löli jelentés fog megtétni. Örömmel láttuk
városunk haladását e téren, de ez idősze-
rint még van egy kis kifogásunk. A midőn
az előjáróság a belső legfontosabbnak lát-
szó utvonalak jókarba való tartásáról gon-

TÁRCZA.**Ifju és agg.**

— Angolból. —

Nem élhet soha együtt az agg s a fiatal,
Az agg csupa sóhajtság, az ifju csupa dal.

Az aggé a lemondás, ifjué a remény,
Az ifju nyári napfény, bus télidő a vén.

Ifjué a derült ég, aggé csak a boru,
Az ifju mindég vidám, az öreg szomorú.

Az ifju gyorsan átfut sziklás, vad tájakat,
Az aggnak lélekzete kurta és elakad.

A fiatal szökellő, az öreg sántikál . . .
Az ifju utja lángol, az öreg jégen áll.

Az ifju forró s bátor, az agg félénk, hideg,
Az agg kitér mindennek, az ifju senkinek.

Öregség, félek téled! . . . Imádlak, ifjuság! . . .
Az én kedvesem ifju és friss, mint a virág.

Siess édes báránym! . . . A szavunk esőkba hal . . .
Ó érzem, hogy sokáig leszek még fiatal!

Poéta.**Egyről-másról.**

Az étlap keletkezése. Az étlapok, a melyek ma már egy vendéglő asztalról sem, annál kevésbé valami ünnepi lakomáról hiányzanak, az 1541-ben tartott regensburgi országgyűlésből veszik eredetüket. Ott a társas összejövetelek alkalmával sokat ettek és mulattak. Henrik herceg előtt egy hosszú czédula feküdt az asztalon, a melyet ő ismétellen nézegetett és midőn Montfort Hugó gróf, a ki mellette ült, ezen csodálkozott, megkérde végül a herceget és megmutatta neki a czédulát. Arra jegyezte fel neki a konyhamester a fogásokat sorban egymás után, úgy hogy a herceg az ő evését a szerint intézte és étvágyát a legjobbra fenntartotta. Ez csakhamar oly visszhangra talált, hogy az ujtást mindenki magával vitte haza és utánozta.

Szórakozottságból. Senkenberg birodalmi udvari tanácsos, mint vendég érkezett egy ismerősénél és mivel a levest rossznak találta, szórakozottságból így szólt: „Boasásson meg nekünk, hogy a leves oly rossz, de a feleségem gyermekágyban fekszik.“ Azt hitte, hogy otthon van, amint ugyanő később egyszer az egyenes földön hitte magát, midőn az ő könyvletráján állott és egy lépést tett előre, a minek folytán lezuhant és lábát törte.

Egy különös násztörténet.

Egyszer — beszélte egy amerikai — egy csinos leánynak udvaroltam. Havkins Deborahnak hívták s én feltettem magamban, hogy nőül veszem. Ő

beleegyezett, de midőn együtt a plébánoshoz mentünk, véletlenül egy pocsolyába léptem és teljesen behintettem Debora új ruháját, mely öreganyjának régi alsószoknyájából készült. A mint a plébánoshoz mentünk, ő kérde Deborahát, vajjon elfogad-e engem törvényes urának? „Nem“, mondá ő, „azt nem akarom!“ — „De az ég szerelmére, miért nem?“ kérdeztem én. — „Nem“, mondá ő, „én téged egyszerre meggyűlöltelek.“ Azt hittem, hogy vége lesz köztünk mindennek, de adtam neki egy gyöngynyakkötőt, néhány esőkot, szívére beszéltem és ismét rendbe jöttünk. Másodsor is elmentünk a plébánoshoz. Föltettem magamban, hogy most már Deborahával egységet kötök és midőn a plébános engem kérdezett, akarom-e őt törvényes feleségemül, mondám: „Nem“, mondám én, „én téged egyszerre meggyűlöltelek.“ Tehat most ismét vége lett; de én vettem neki egy új kötényt és néhány más apróságot és harmadsor is elmentünk a plébánoshoz, hogy minket összeadjon. Most vártuk, hogy oly szilárdan össze leszünk adva, hogy semmi emberi hatalom nem szakít el minket egymástól; de midőn a plébánostól kérdeztük, akar-e bennünket összeadni, fgy szólt: „Nem, azt én nem akarom!“ — „De az ég szerelméért miért nem?“ kérdeztük mi. — „Nem“, mondá ő, „én titeket mindkettőtöket egyszerre meggyűlöltelek.“ — Debora elkezdett hangosan sírni; a plébános elkezdett hangosan szitkozódni; én elkezdtem hangosan nevetni és később, midőn egy más igen szeretetreméltó asszonyt találtam, gyakran

doskodik, nem szabadna teljesen mellőzni a külső utakat sem. Tudjuk jól, hogy egyszerre nem lehet mindent s hogy a szűkre szabott reudelkezésre álló összeggel szemben nagy igényeket nem táplálhatunk, de be kell ismerni azt is, hogy ha a szükségesség fokát tekintjük, sokkal fontosabbnak kell tartanunk a külső utak járhatóvá tételét a belső utak rendezésénél, egyrészt mivel ezek amúgy sem voltak annyira elhanyagolt állapotban, másrészt mivel a külső utak javítását a gyermekek iskoláztatásának kérdése igen előtérbe tolja, úgy hogy ha komolyan vesszük tanügyünk fejlesztését, e kötelezettség elől nem szabad elzárkózunk. Kicsiny gyermekeknek sárban, esőben nagy utakat kell megtenni, amint a külső részekből bejönnek az iskolába s nem hisszük, hogy a képviselő-testület tagjai között lenne csak egy is olyan, akinek szíve meg ne esne a jövő e kis polgárain, amidőn oly utakkal kell azoknak megküzdni, a melyeken való keresztül gázolás még felnőtt embertől is gondot és testi ügyességet követel. Tudomásunk szerint még 2000 frt áll az eddig felhasznált összeg felül e célból rendelkezésre, miért ne fordíthatna ebből megfelelő összeget a község most, mielőbb a külső utaknak szénsalakkal való megjavítására. Ez magában véve sokkal olcsóbb is, mint a téglázás, mert még a téglát \square métere átlag 1 frt 50 krba kerül, addig a szénsalakkal ugyanoly terület csak 11 $\frac{1}{2}$ krba; amiből nyilván következik, hogy az olcsóbb nemű járdajavítással körülbelül a külső utak használhatókká fognak válni a rendelkezésre álló összeg terhére, E tekintetben nincs értelme a halogatásnak, mert egy évet nyerni is nagy előny, ha egyébre nem, mindenesetre az iskoláztatás ügyére.

hálával gondoltam a plébánosra makaességáért. Hogy ugyanazt tette-e Debora, nem tudom!

Megfordítva. A öreg jólelkű Schicht, hajdan zeneigazgató Lipcse mindkét főegyházában, kezdetben elfogult volt Beethoven iránt és különösen kétségbe vonta annak képességét a drámai zene tekintetében. „Beethoven számára az ő drámai zenéjével!” szokta mondani és csak fáradtsággal bírták rávenni, hogy jelen legyen a „Fidelio” egy előadására. Az előadás után egy szót sem lehetett tőle hallani, de már a második és harmadik előadáson ismét látható volt a színházban. Végre erőszakkal kényszerítették, hogy Beethoven drámai eszméje fölött, miután már azt hallotta, mondjon ítéletet. „Igen,” felelte ő egyszerűen „a dolog megfordítva van, nem Beethoven, hanem én vagyok a számára.”

Egy történelmi versenyfutás. Jamnitz morva városban minden évben sajtáságos ünnepet ülnek. Egy őszi napon összejön négy sors útján kiválasztott ifjú a város Budkau felé eső határszélén; onnan sietnek egy megadott jelre kezdetben mérsékelt gyors, majd mindig gyorsabb léptekben és végül ügető ugrásokban a városba s igyekeznek teljes futásban az urasági vár, az ország- és földurak egykori várának közelében kitűzött célpontot elérni. A honoratiorok, nagy népsokaságtól környezve, ott foglalnak helyet, hogy megvárják a verseny eredményét. A leggyorsabb lábú kiállításokkal és tárogatóval fogadtatik és jutalmul kap egy-néhány rőf parketot, a második egy pár harisnyát, a harmadik egy nyak-

Az utcák rendezése és a házak megszámozása is elő lesz terjesztve a közgyűlésnek. E tárgy, ha a mint reméljük, elfogadtatik, régen érzett hiányt lesz hivatva pótolni. Hiszen majdnem lehetlenségnek tartaná az ember, hogy egy 13 ezer lakossal bíró város utcái ne legyenek hivatalosan elnevezve s házai oly rég óta lettek légyen megszámozva, hogy azóta 580 új ház emeltetett és van számozatlan. Itt csak még azon anomália megszüntetésére hívjuk fel az intéző körök figyelmét, miszerint a jelenben néhol 4—5 ház is egy szám alatt szerepel, ami csak komplikálja a tájékozódást. Minden önálló épület kapjon külön számot; mert csak így lehet helyes statisztikát nyújtunk Abony házairól s így lesz eleje véve a számbeli tévelesnek.

Végül még egy ügy fog a közgyűlés elé kerülni, a melyet fontosságánál fogva legközelebb külön cikkben fogunk tárgyalni t. i. a tüzoltó testület szervezésének ügye. Itt csak röviden annyit jegyzünk meg, hogy ha szervezhetővé válik az önkéntes tüzoltóság, ezt csak jóakarólag veheti tudomásul a közönség, ép úgy, mint az előjáróság, mert ezzel a kötelező szervezéstől menti meg a lakosságot, mely több szempontból hátrányos; azért annak támogatása kötelesség, úgy anyagilag, mint erkölcsileg, mert önfeláldozó működésükkel egyik legkiválóbb közügyet szolgálnak.

Ezekben mondtuk el szerény nézetünket a jövő közgyűlésre vonatkozólag. Reméljük, hogy azzal a jóakarattal fogadtatnak soraink illetékes részről, a mely azoknak indító okul szolgált s egyszersmind hisszük, hogy a felvetett eszmék nem hangzanak el a pusztába, hanem a lehetőség határai között érvényre jutnak azok, mint jogos óhajtsók.

kendőt és az utolsó egy virágcsokrot. Ünnepi tánczsal zárják be e nap ünnepét, amelynek eredete a következő eseményre vezetendő vissza: 1312. évben Mátyás palatinus trencsényi gróf egy erős sereggel Morvaországba tört és ott tüzzel-vassal pusztított. Erre János király gyorsan a morva tartományfőnököt egy csapat cseh harczossal az ellenségre küldte és maga is követte lovasságával. Ő fellegét, Erzsébet királynét e menetben egész Jamnitzig kísérte, de itt a királyt a hü polgárság védelme alatt visszahagyta. Nem sokára rá megverte a palatinust Wessely mellett egy véres harczban és kiűzte a magyarokat az országból. A döntő helyről kiküldött most a király négy gyorskötvetet a győzelmi hírről feleségéhez Jamnitzba és ő ezeket mind megajándékozta pillanatnyi helyzetéhez képest: A ki először lépett be, parketot kapott, a második egy pár harisnyát, a harmadik nyakendőt s a negyedik, miután már nem volt semmi egyebe, amint a krónikás beszéli, egy virágcsokrot. Azóta ez a nap minden évben megünnepeltetik, még pedig egészen ugyanazon jutalmak megtartásával, a melyeket 1312-ben a királyné kiosztott.

Czukornád Spanyolországban. A spanyolok a cubai czukornád műveléssel nem elégedvén meg, a mérsékelt tengerparti ég alatt Malaga-, Granada- és Almeriában a czukornád termeléséhez, a mi itt is pompásan tenyészik, minden öntözhető földet felhasználnak. Az ültetések kiterjednek Marbellától nyugatra Cidráig a keleti tengerpartokon és a nád oly magasságot

A szőlészet köréből.

Lapunk 20-ik számában ígértük, hogy tisztelt olvasóinknak, kik szőlőműveléssel foglalkoznak, időnként az időszerű munkálatokról szerény utbaigazítást fogunk adni. Szűk terünk miatt természetesen, hogy ez is csak szűk terjedelmű lehet, úgy szólván körvonalakban.

Egy munkára akarjuk most is figyelemztetni a szőlőtermelőt, a melyet jobb még őszkor végezni és ez az ültetni vagy eladásra szánt sima vessző szedés. Mult számunkba kimondtuk, hogy a helyes földforgatás az egyik főalapja az újonnan ültetendő szőlőnek, a másik és talán még fontosabb föltétel pedig az ültetendő vessző megválasztása és szedése.

Itt mindjárt előre bocsátjuk azt, hogy a ki új szőlőt alapít, ne experimentáljon, hanem olyan szőlő fajtákat ültessen, a melyek éghajlatunkban a talaj viszonyokhoz képest bőven teremnek és a mellett jó, edzett bort adhatnak.

Ne ültessen sok fajt, mert kivált a kisebb szőlősgazda nem lesz képes egy jellegű bort előállítani, a nagyobb borkereskedő pedig a határozott jellegű fajtort keresi és jobban is fizeti, mentől többet bír ilyen összevásárolni egy községben. Azért célszerűnek tartjuk egy néhány szőlő faj ismeretetését, melyek a homokban jól diszlenek s melyek közül mindenki tetszése szerint válogathat, de azt is tanácsoljuk, a mennyiben valaki nem csupán saját fogyasztására ültet szőlőt, hogy a fajok mindig külön táblákban, vagy sorokban ültetessenek. A homokban tapasztalat szerint legjobban diszlik:

I. F e h é r: Olasz-rizling, szilvani zöld, leányka szőlő, mézes fehér, Furmint, Bálint, Ezerjő, Kövidinka, piros Juhfark, Bakar, Slankamenka. II. F e k e t e: Burgundi nagy és kis-Oporto, Lörincz, Merlos. A táblák szélén és lugasnak pedig a különféle Chasselas fajok, mint kitünő korai csemege szőlők válnak be.

A vesszőszedés most fedés után történ-

ér el, mint a forró égöv alatt. Egyedül Granada vidékén 25 czukorgyár van, amelyek közül azonban csak 18 dolgozik gőzgéppel és új felszereléssel; a többiek szabad tüzön sűritik össze a nedvet. A gazdálkodás ezen ága az utolsó 70 évben fejlődött ki. A termelés kitesz 10,000 tonnát évenként, kivitelre kevés jut abból.

Egy udvari viselet. Az 1389-ben Irlandban divó udvari szokást Perellos, katalani lovag leírja, aki a mondott időben a zöld szigetre utazást vállalt magára: „Nagy urak az udvarnál egy béleletlen kabátot viselnek, amely fölül, mint egy női ing van kivágva, a fölött egy felső ruhát, mely egészen az övig ér. Harisnyáról, cipőről, nadrágról semmit sem tudnak. A sarkantyúkat szíjjal erősítették a mezitelen sarkakra. Ezen öltözetben láttam karácsony estéjén a királyt, a papokat, a lovagokat, apátokat és bírókat. Még kevésbé körülményes természetesen a közönséges ember ruházata, akik legtöbbször csak egy köpenyfelét vetnek magukra, a szegények még ezt sem. A királyné húsz udvari kisasszonya közül egyetlen sem viselt cipőt. A főünnepen a király nagy ebédet adott, ahol neki asztal gyanánt egy gyékény szolgált, mely a földre volt leterítve. A kitüntetés az ő személye részére abból állott, hogy az ő helye mellett egy marék puha széna feküdt a száj megtörlésére; a húst egy pár boton vitték oda neki, amelyek a sz. Mihálylovához hasonlóan voltak összekapcsolva.”

jék, mert a fagyástól így a vesszőket jobban meglehet óvni.

A vesszőnek teljesen érettnék, mindenemű gomba betegségtől, ugyszintén elemi csapástól, egyszóval minden sérüléstől mentnek kell lenni. A jó vesszőnek jelei: teljesen beérett, belső faszövege megkeményedett, a barnás színű bél a fától megkülönböztethető, ha hajlítás folytán pattanva törlik; ez állapot rendszeren dér után áll be.

A vesszőt úgy vágjuk éles ollóval fedés után, hogy még 3—4 rügy maradjon vissza a földből. A lemetezett vesszőket fajonkinti csoportokban megtisztítva elvermeljük. Különösen fontos ez elkülönítése a fajoknak ak, kor, ha a vesszők eladásra vannak szánva, mert az eladó szavatol a faj azonosságáért.

Ha kénytelenek vagyunk ültetni való vesszőket venni, csak olyan helyről vegyük azokat, a hol a kellő garantiát bírjuk arra nézve, hogy a fent irtak betartatnak. Ne sajnáljunk 2—3 frttal többet adni inkább az ilyen vesszőkért, mert nagy különbség ám, ha 90% ered meg belőlük, vagy csak 50%.

A sima vessző ültetése tavaszkor, április végével történjék, most őszi azonban a gyökeres vesszőket okvetlen el kell ültetni.

A gyökeres vesszőket csakis tökepótlásra 1—2 és 3 éves szőlőben használjuk, ellenben pedig sima vesszővel ne foldozzunk, mert nem visz sikerre, mivel a forgatott homok 2 év múlva megint összeáll és a sima vessző nem ered, nem fejlődik, csak szinylük, 3 éves szőlőben, ha csak egyes tökéek hiányzanak, bujtással pótoljuk a hiányt. Nagyobb területet gyökeres vesszővel ültetni nem célszerű, mert a gyökeres vessző 2—3-szor drágább, mint a sima, az ültetési munka pedig sokszorosított földben 6-szor annyiba kerül és mind a mellett nem nyernénk semmit, mert a gyökeres vessző nem ad hamarabb termést, mint a sima. A gyökeres vesszőnek gyökereit ültetés előtt visszavágjuk és pedig a talpgyökereket 15 cm-re és vagy árokba, vagy gödörbe ültessük, porhanyított földbe, amelyhez egy kevés jó érett trágyát keverni igen ajánlatos.

Anonymus.

A közönség köréből. *)

A kécskei út messze földön híres roszaságáról. Már a Gulner-féle háznál érezhető az elhagyottsága, a külső kécskei útról meg már épen szólni sem érdemes. Felhívom a t. Hatóság figyelmét e körülményre, kérve, hogy legalább azt a kis darab részt hozassa rendbe, amely a hízallda mellett vezet. Bár igen kívánatos volna tovább is kiterjeszteni az út javítást, mert arra is adófizető polgárok laknak, de az említett részen okvetlenül szükséges segíteni már csak azért is, mivel ez az ev. ref. temetőhöz vezetvén, egyik elsőrangú közutnak tekintendő.

Egy abonyi.

Gondolatok.

A mely nő szép lélekkel bír és jó szívvél, az ritkán fogja szerencsésjét elhibázni.

Szemérmesség igen széppé teszi a szebbik nemet. A mely leánytól az elpirulás hiányzik, az szépsége legszebbik díszét elvesztette, mert az elpirulás az ártatlan szív tolmácsolója.

A valódi és boldogító szépség a nemes lélek és jó szívből fekszik s a mely hölgy jövő szerencsésjét biztosítani óhajtja, az ne azon legyen,

*) E czim alatt szívesen közlünk közérdekű felszólalásokat.

hogy külszépsége által hódítson ifjakat, hanem iparkodjék külszépségét oly tulajdonok által nevelni, melyekre egy jó nőnek, anyának szüksége van, mert csak ezek által fogja férje szerelmét fentartani és földi boldogságát megalapítani.

A tiszta lelkű nő mindig nyílt szívé és bizalmas férje iránt, azért ha az valamit ellenez neki, ő szívesen el áll óhajlásától, már csak azért is, hogy férjét engedékenységeről és jó szíve felől meggyőzze. A jó férj ily esetben soha nem fog neje szívesége iránt hálátlan lenni.

A földi jóknak nem bírásában, hanem a velük való élésben van a boldogság.

Sorsunk könyve mindig betéve áll előttünk s csak egy levelet láthatunk belőle, jelen állapotunkat.

Aki az örömeiket hosszasan használja, elvesztette azok becsét.

Ki egész napot szentel az örömekre, az estén unatkozásra tarthat számot.

Az öröm csak fűszerezi, de nem táplálja az életet.

MI UJSÁG?

— **Az advent.** A mai nappal a kath. egyházban beköszöntött az adventi szent időszak, vagyis az Úr-jövet, amely karácsonyig tart, jelképül ama 4000 esztendőnek, a mely időn át az emberiségnek várakozni kellett a Messiasz ígért eljövételére. Mai jelentősége abban áll, hogy lelkünket előkészítsük a karácsonyi szent ünnep méltó megülésére bűnbánat és jó cselekedetek által. — F. hó 28-ikán reggel 3/4 6 órakor lesz az első hajnali mise a „Rorate“, a mely az advent minden kétköznapiján a jelzett időben tartatik, egészen karácsony böjtjéig kizárólag. A hajnali misék szertartása egyik legrátságosabb istentisztelet s a hívek buzgó tömegét gyűjti a kora hajnali órákban össze Isten dicséretére.

— **Császári jubileum.** A váci püspök ö nagyméltósága elrendelte, hogy decz. 2-ikán, ő felsége 50 éves uralkodásának évforduló ünnepén a püspökség területén levő összes plebánia-templomban istentisztelet tartassék, az ünnepi szent mise után a királyért való imádsággal. Ennek előhírnöküül decz. 1-én este hat órától hétig kell harangoztatni, a helyi hatóságok pedig meghívandók. Ennél fogva tehát a mi kath. templomunkban is decz. 2-ikán reggeli 8 órakor ünnepi sz. mise fog tartatni. E napon a böjt alól a hívek felmentetnek.

— **Nergelt Vilma** okl. tanítónő, aki a helybeli r. k. iskolánál a tavaszkor egy hónapig helyettes tanítóként működött s a ki lapunknak egyik buzgó munkatársa, Gomba községben megválasztott rendes tanítónak.

— **A közgyűlés munkarendje.** A mint már mult számunkban röviden jeleztük, a községi képviselő testület f. hó 29-ikén gyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. A Richter-féle beltelekből a nagy templom-utca szélesítésére egy drb megvétele. 2. A fogyasztási adó jövő évi kezelése iránt intézkedés. 3. Községi közmunka megváltása felől jelentés. 4. Gyalogjárdák készítése felől jelentés. 5. Utezők elnevezése és a házak megszámozása. 6. Vida Istvánné mezőri díjának törlése. 7. Pénztárvizsgálatok felől jelentés. 8. Tüzoltó testület alapszabályainak tárgyalása. Bővebben mai vezércikkünk foglalkozik e tárggyal.

— **Pestmegye közgyűlése.** Pest-Pilis-Solt-Kiskun-vármegye e hó 28-án és a következő napokon tartja meg rendes közgyűlését, amelynek tárgysorozatában többek között a következő fontosabb pontok szerepelnek: Csongrád vármegye és Pécs sz. kir. város ismeretes átiratai. A törvényhatósági közgyűlés választott tagjai felerészének választására határidő kitűzése. — Czegléd város polgármesterének jelentése a városi tisztviselők fizetésének javítása tárgyában. — Belügyminiszteri leirat a központi választmány újjaalakítása iránt. — Honvédelmi miniszteri leirat a megyei hadapród-iskola alapítványára vonatkozólag. — A vármegye IV. V. VI. aljegyzői állásának, esetleg egy szolgabírói állásnak választás utján való betöltése a közgyűlés második napján stb.

— **Országos vásár.** Ma és holnap tartatik nálunk a sz. András napi vásár, mely elég népesnek ígérkezik, ha ugyan a szeszélyes időjárás nem fordul rosszra s meg nem akadályozza az adás-vevést.

— **Névmagyarosítások.** Ismét több helybeli születésű polgártársunk névmagyarosításáról adhatunk hírt. Kadenczki János vezetéket nevét „Kazintzi“-ra és Kadentzki Márton szintén „Kazinczi“-a változtatta át belügyminiszteri engedéllyel. Viktor János p-ladányi lakos és Abonyban született kiskoru gyermekei János és Veron nevüket „Vigyázó“-ra változtatták.

— **Egyleteink köréből.** Az „abonyi koresolyázók társasága“ czimű egyesület f. hó 25-én tartotta meg végleges alakuló közgyűlését. Az alapszabályok felolvasása után Temesközy Gerzson ideiglenes elnök — az ideiglenes tisztikar nevében is — leköszönt. Azután kor-elnökül ismét megválasztatván, a gyűlés a kitűzött tárgysorozatot vette elő. A tisztikart megválasztotta: Elnökül Temesközy Gerzont; alelnökül Horváth Józsefet, pénztárnokul Hints Józsefet; ellenőrül Havas Samut; igazgatóul Laczkó Kálmánt; jegyzőül Kovács Bélát; választmányi tagokul ifj. Gaál Gyulát, Raskó Istvánt, Szerdahelyi Jánost, Vörös Lászlót és Vajda Adolfot választotta meg. Az egyéti tagsági díj ezen sasonra 1 frtban állapított meg. A mesterséges jégpálya tervét elejtette, mert azt, mint a választmányi ülés határozatának fellebezését, maga a kisebbség visszavonta. Tehát előre a természetes jégen.

— **Az ideai dohánytermelés.** Ma már midőn a dohány a szárítókba van, a mikor a dohánysimítás és csomózás is megindult, — lévén az időjárás kedvező ezeknek a munkálatoknak — nem lesz érdektelen pár szóban megemlékezni az ideai dohánytermés eredményéről. A vidéki tudósítások az ország nagy részéből, főképp az Alföldről és Dunántulról, onnan természetesen, a hol a jég kárt nem okozott, nagy általánosságban kedvezőek, a mennyiben a termés a közepes átlagot többnyire elérte, sőt itt-ott meg is haladta. Jól, illetve kielégítően sikerült a dohánytermés Pest, Bihar, Arad, Csanád, Békés, Jász-Nagykun-Szolnok, Hajdú, Szabolcs, Heves, Ung, Tolna, Torontál, Temes, Borsod, Somogy, Szatmár és Heves vármegyékben, tehát a legkiválóbb dohánytermő vidékeken. Ami a minőséget illeti, az is nagyobbára jó és kielégítő és így a beváltás iránt az idén ismét oly fokozott mérvű érdeklődés mutatkozik, mint a mult évben; csakhogy míg a mult évben a termés az ország nagy részében várakozáson felül sikerült, azaz az országos átlaghozam a 7 métermázsát is jóval meghaladta, addig a folyó év termésátlaga csak 6—7 métermázsá között fog maradni. A dohánytermelőknek általában véve az a nézetük, hogy habár a mult évinél valamivel kisebb is a termés, a minőség jó és így a beváltási átlagárak is magasabbak lesznek. A mult évben az átlagos beváltási árak az ország különböző helyein 12—24 frt között ingadoztak; beváltottak pedig 456,592 métermázsá dohányt, melyért a dohánytermelőknek 8,105,966 frtot fizettek ki. Így tehát a kat. holdankinti országos átlagos bruttó jövedelem 129 frt 50 kr. A folyó évre az összes dohány-termelés mintegy 62,000 kat. holdról 400—420 ezer métermázsára lehet becsülni, amelynek becsértéke — ép a jó minőségűnél fogva — szintén aligha fog alul maradni a 8 millió frton. Ebből természetesen az osztrák dohányjövédék legalább is ötven százalékot fog átvenni gyarai részére. Azt aztán ott feldolgozzák szivarra, behozzák hazánkba s drágán eladják nekünk. — Megjegyezzük e helyen, hogy amint értesültünk, a szolnoki m. kir. dohánybeváltó hivatal a határunkban termelt dohányokat már 1899. január elején befogja váltani; — az illető termelők már hivatalosan értesítve is lettek a beváltási napról.

— **A dohánytermelők figyelmébe.** A m. kir. dohánybeváltó hivatal igazgatósága ismételve szigorú figyelmeztetést küldött szét, melyben azzal kecsgetti a termelőket, hogy elvesztik az engedélyt, ha a csomózásnál nem az előírás szerint járnak el. E szerint minden dohánycsomóba 30—40 levél kell, hogy legyen; a csomókat nem szabad dohánylevéllel öszekötni, hanem vagy kukoricza héjjal vagy spárgával. Egy bál dohányba nem szabad 150 kgnál többet tenni. A bálakat nem szabad kukoriczszárral letakarni, csak szalmával vagy gyékennyel. Nagyon kívánatos, hogy e költségbe nem kerülő és csekélynek látszó intézkedést figyelemre méltassák a termelők, ne hogy engedélyüket ilyesmi miatt veszítsék el.

— **Füstbe ment milliók.** A dohányjövendeki igazgatóság kimutatása szerint Magyarországon f. év január 1-ső napjától december 30-ig 37 millió 269.627 ft ment tüstbe. Pipadohányból a bévétel volt 15 millió 667.418 ftot, szivar után 13 millió 376.000 ft, cigarettékért pedig 5 millió 714.902 ft. Legkedveltebb szivar ugy látszik a Cuba és a Portorico, mert ezek fogytak legnagyobb mennyiségben.

— **Táncmulatság.** A „függetlenségi és 48-as kör“ az ipartestület helyiségeiben a múlt vasárnap házvételek alapja javára táncmulatságot rendezett, mely az aránylag csekély részvétel mellett igen jól sikerült. A nevezett czélra a belépő díjon felülfizettek: Sztahó Lajos 1 ft 54 krt; Juhász Ignác 1 ft 04 krt; Havas Ignác, Havas Samu, Vajda Béla dr. 1—1 frtot; Hegedüs Vilmos, Hints József, Hoji Nándor, Nikli Ferencz, Szandi Pál, Vajda Adolf, Varga Sándor 52—52 krt; G. Tóth Mihály 48 krt; Györe Andrásné 22 krt; Gyikó János, Tóth Lajos 12—12 krt. Ezen kívül kisebb felülfizetésekből befolyt 1 ft 52 kr. Köszönet a hazafias adakozóknak a nemes czél érdekében.

— **Mulatság.** Az abonyi kereskedő ifjak mozgalmat indítottak egy saját körükben alakítandó egyület ügyében, melyre az első lépést ama zártkörű táncvizsgálat, mit a Társalgási egyesület helyiségeiben december 11-én fogná megtartani. Melen üdvözöljük a kereskedő ifjakat, hogy társadalmi helyzetükön egy ily nagy nézapot pótló kulturális intézmény létesítésén öhajtanak segíteni. A sikert biztosítja a rendezőség — élükön Löffler Miksa elnökkel — és mert tevékeny férfiakból álló névsora, amely sikert legőszintebben kívánjuk s arra egyik igen hathatós eszköz a helybeli nyomda által produkált díszes meghívók. Akik talán ezekből tévedésből nem kaptak, forduljanak ez iránt a rendezőség elnökéhez. Kár hogy adventbe esik e mulatság, mely elvonja attól az esetleg érdeklődő kath. közönséget!

— **A levelezőlapok megdrágulása.** A kormány a nemzetközi postaegyezség értelmében a levelezőlapok árát fölemeli. Az áremelésre vonatkozó előmunkálatok már elkészültek s a többletet, mely az árak felemeléséből származik, bizonyos a postaszolgálatban feltétlenül szükséges reformok megvalósítására fogják fordítani. Az elkészült javaslatok szerint a levelezőlapok áremelése a kötelező korona számítás idejétől kezdve lép életbe.

— **A tüzes vas eltörlése.** Megyénk alispánja felhívja a gazdaközönséget, hogy ne bélyegezze állatait tüzes bélyegző vassal: mert azon kívül, hogy az által az állatokat kinezik, gyakran csunya forradások képződnek a sütés helyén, mi azok értékét csökkenti.

— **Halálozás.** Schvarcz Lipót helybeli kereskedő a legjobb egészségben ment el a jászladányi vásárra kocsin honnét vissza jövet egy szentgyörgyi ismerősével leszállt egy pár szóra, de ott hirtelen meghalt. Neje s hat gyermeke siratja gyászos elhunytát. Holt testét családja haza hozatta. — K. Tóth Pál jómódu helybeli gazda hosszas betegség után f. hó 20-án és Szalinka Márton szintén jómódu, egészséges férfi f. hó 19-én hirtelen elhalt. Mindketten nagyszámu családot hagytak maguk után.

— **Lopás.** A helybeli csendőrség ügyes fogást csinált a napokban. Kiderítette ugyanis, hogy a Molnár Gerő paládicsi lakostól még tavaly betörés útján ellopott 460 ft készpénz, így és ruhanemük elrablója Timár Illés szolnoki lakos volt, kinél a tárgyak nagy részét meg is találták. A tettest átkísérték a járásbíróság börtönébe.

— **Tüdőlob.** Lakosainkat ez idő szerint a tüdőlob tizedeli, e héten is mintegy öt többnyire felnőtt — egyén lett ennek áldozata. Óvakodni kell a változókéony időjárástól!

— **Ajánlt iskola-padok.** A vallásügyi miniszter az egyházmegyei hatóságok útján az iskolaszékek figyelmébe ajánlja a Bernardt Rezső és Társa brassó vas- és fémipararú gyárosok által készített és a közoktatási tanács bírálata szerint czélszerű szerkezettel és kovácsolt vasállvánnyal bíró tartós iskola-padokat. 1 drb kétülékes pad tanulóknak 12 éves korúig 10 ft, 1 drb két üléses pad 12 éves koron túl 11 ft stb. Tehát csak legyen pénz hozzá elegendő, szivesen beszerezzük a minta-padokat!

— **A jégbiztosítás drágítása.** A jégbiztosítással foglalkozó vállalatok közelebb tanácskozást tartottak, a melyen — mint hírlik — elhatározták, hogy tetemesen felemelik a jégbiztosítás díjait. A jövő évadban már ezek a magasabb díjak lesznek érvényben.

— **Eladások.** Egy jó karban levő, használható zongora eladó. — Egy jó karban levő használt női varrógép eladó, vagy havi használatra kiadó. Czimek megtudhatók a kiadóhivatalban.

Búcsú. Mindazon jó barátoktól és ösmerősöktől, kiktől személyesen nem vehettem búcsút — fogadják ez uton szives üdvözetemet.

VARGA JÁNOS
vendéglős.

CSARNOK.

Egy virtuóz hazug.

Greif Flóriántól.

1718. év szeptemberének egy estéjén Weidendammba utazott Berlinből egy nyílt kocsin, amelynek belsejében két úr ült, míg a bakon két szolgálta foglalt helyet. Ez I. Frigyes Vilmos királynak fogata volt. Az uralkodó maga ült ebben Forcade tábornoki őrnagygyal, berlini parancsnokkal. Egy sétatjáról tért vissza, a mely kifejezett parancsára messzebbre terjedt ki, mint közönségesen. Azon körülmény is, hogy a király ma csak ez egy ember kíséretében ment ki, nem ok nélkül történt. Forcade ur Frigyes Vilmos előtt, mint kétséget kizárólag hü és mindenekelőtt szigorú, hallgatag tisztviselő volt becsülésben.

Már sötétedni kezdett, midőn a király megállította a fogatot és kiszállt, míg egyszersmind megparancsolta, hogy kísérője, valamint a szolgálta a kocsin várjanak reá. Az oranienburgi kapuhoz voltak ekkor közel. Egészen egyedül ment az uralkodó néhány lépést oldalt, majd szög alatt eltérve átlépett egy magános kertbe s ott egy pavillonba ment, a melyet felnyitott.

Két férfi ült ott, akik a királyt várták. Az egyik, akit tiszteletkeltő kinézése után azonnal lelkésznek lehetett tartani, volt a nagy-lengyelországi és cseh református püspök, Jablonszky udvari prédikátor. Ez bemutatta a másikat, akinek személye az uralkodó előtt ismeretlen volt, ez egyszerű szavakkal: „Kelemen ur, Fölség!”

A király a nevezettet egy pillanatra élesen szemügyre vette, vizsgálta alakját és arcát és így szólt: „Mit akar ön velem közölni? Mondja el röviden!”

Az idegen, ki illemmel tudott mosolyogni, mélyen meghajtá magát: „Fölség,” kezdé beszéd-

jét, „bár kellemesebb hirt hozhattam volna önnek, mint a milyennel, fájdalom, előállhatok. Habár nehezemre esik fölségednek nyugtalanságot és szomorúságot okozni, de tekintettel a fenyegető veszélyre — nem lehet tőle megkímélnem.”

„A tárgyra!” vágott keményen közbe a már türelmetlenkedő Frigyes Vilmos.

A beszélő meghajtotta magát ismét és folytatá: „Fölség, egy semmirevaló, gonosz csel van ön ellen tervben. A szász és osztrák udvarok közösen az ön romlására törnek. Berlinre le akarnak ütni, az ön királyi személyét hatalmukba ejteni, Illgen és Kraut nagyérdemű miniszter urakat foglyul ejteni és az állam kincstárt birtokukba venni.”

„Ohó!” szakította félbe az ura kodó hihetlenül.

„De ez még nem minden!” folytatá az beszédjét: „Az a szándékuk még, hogy a trónörökös királyi fenséget katolikussá neveltessek és a császár gyámsága alatt helyezték a porosz trónra.”

„Észnél van ön!” kiálta a király.

„Fölség, ugy van, amint én mondom.”

„És minő forrásai vannak e hőbortos agyremekhez?”

„A legesalhatatlanabb, felséges uram, a mi csak lehet: az irtózatos komplottnak szerzői és czinkosai maguk —”

„Lehetetlen!” veté ellen Frigyes Vilmos.

„Bár ugy volna!” mondá ez tiszteletteljes megadással tovább beszélve, „de kezeimen mentek át részben az alkudozások, a melyeket e szégyenletes ügyben a szász és osztrák részről folytattak. Mindkét udvarral ismerős vagyok. Röviddel ezelőtt Jenő herceg titkos irodájában voltam alkalmazva, most pedig Flemming grófnak, a szász miniszterelnöknek és tábornagnak szolgálatában állok. Ez fölségednek a leghatározottabb ellenfele. Ő vetette fel az egész tervet és Ausztriát annak részére megnyerte. Még az egykori követ Manteuffel báró és még sok más be van avatva a dologba.”

Folyt. következik.

Szerkesztői üzenetek.

„Kiváncsi” Helyben. Beküldött dolgozatát átnézem. Nyilatkozik meg bennök némi írói tehetség, illetőleg fogalmazási ügyesség, azonban még csak az iskolai önképzőkörök munkáinak színvonalán áll — azért magasabb igényű lapunkban nem közölhető. Különben pedig kár volna elesüggenni, mert érző szív és ügyes toll teszi az író s önben mind a kettőből van valami. A kéziratokat néhány napig őrizzük esetleges átvétel czéljából.

Cs. M. Rékas. Köszönet; eljártunk benne!

„Fekete” Helyben. Szives küldeményét vettük. Azonban két hiba van, nem tudjuk a szerző nevét s továbbá a dolgozat nincs befejezve. Ha e két hiány pótolva lesz, akkor meg bíráljuk és ha bevalik, közölni fogjuk.

Huzás már 1899. január hó 4-én.

**MINDEN SORSJEGY
MIND A 6 HUZÁSRA JÁTSZIK**

6 HUZÁS
WISZÁGIROK SORSJÁTÉKA
6 HUZÁS

100.000
KORONA

5 a 20.000
KORONA STB. STB.

ANYKEMÉNYTÁRRAKAT
KIVÁNA'RA 20 ÉLEVOHASSAL
KÉSZPÉNZBEN VISSZAVÁSA
ROLJA A VALLALAT. 6060

EGY SORSJEGYARA 1 KORONA

LAPUNK KIADÓHIVATALA.

Sorsjegyeket ajánlt:
PESTMEGYEI ABONYI TAKARÉKPÉNZTÁR